

Deltagelse for alle

Videnscenter
om handicap

”Følg eller forklar”-skema

Anbefalinger for god ledelse i den frivillige sociale sektor

Videnscenter om handicap

2024

Videnscenter om handicap (herefter VOH) modtager hvert år midler fra både offentlige puljer og private fonde. VOH forvalter midlerne i overensstemmelse med det vedtægtsfastlagte formål og interesser. VOH ønsker at vise åbenhed og gennemsigtighed og har derfor gennemgået anbefalingerne om god ledelse. Målet med arbejdet er at få en ramme for at drøfte god ledelse og styring af organisationen.

Videnscenter om handicap er en fond/selvejende institution, som er undtaget fra fondslovgivningen. Fondstilsyn hører under den bevilligende myndighed (pt. Beskæftigelsesministeriet/STAR). Der er udgivet Good Governance-anbefalinger for både fonde og frivillige sociale organisationer. Da fondsanbefalingerne primært er rettet mod erhversdrivende og uddelende fonde har vi valgt at arbejde med "Anbefalinger for god ledelse i den frivillige sociale sektor".

Følg eller forklar

Anbefalingerne om god fondsledelse er baseret på "følg eller forklar"-princippet. Princippet betyder, at bestyrelsen i den enkelte organisation selv må afgøre, i hvilket omfang det vil være meningsfuldt at efterleve anbefalingerne. Hvis en organisation ikke følger en anbefaling, opfordres bestyrelsen til at forholde sig til, *hvorfor* organisationen ikke følger anbefalingen, og *hvordan* organisationen i stedet sikrer, at formålet bag anbefalingen opfyldes. Med andre ord kan en organisation godt forholde sig til anbefalingerne for god ledelse i den frivillige sociale sektor uden at efterleve samtlige anbefalinger.

Anbefalinger for god fondsledelse består af 17 anbefalinger, som gennemgås herunder. Komitéen opfordrer bestyrelser til at forholde sig til Anbefalinger for god ledelse i den frivillige sociale sektor én gang årligt.

Anbefalinger for god ledelse i den frivillige sociale sektor

Anbefaling	Organisationen følger	Organisationen forklarer	
		Hvorfor følger organisationen ikke anbefalingen?	Hvordan sikrer organisationen i stedet at formålet bag anbefalingen opfyldes?
1. Bestyrelsens opgaver og ansvar			
1.1. Det anbefales: at bestyrelsen løbende, og minimum en gang årligt, tager stilling til, hvorvidt der er overensstemmelse mellem organisationens strategiske retning og organisationens vedtægter og formål.	Vi følger anbefalingen. Der følges løbende op på strategi i forhold til formål og vedtægter i bestyrelsen. I den årlige planlægning af det kommende års aktiviteter vurderer bestyrelsen retning i forhold til formål.		
1.2. Det anbefales: at der fastsættes en forretningsorden, som sikrer, at bestyrelsen kan arbejde effektivt.	Vi følger anbefalingen. Forretningsordenen fastsættes for fire år ad gangen følgende bestyrelsesperioden.		

Anbefaling	Organisationen følger	Organisationen forklarer	
		Hvorfor følger organisationen ikke anbefalingen?	Hvordan sikrer organisationen i stedet at formålet bag anbefalingen opfyldes?
1.3. Det anbefales: at der af bestyrelsen udarbejdes og vedtages en instruks til den daglige ledelse, der beskriver den daglige ledelses opgaver og ansvar, samt referenceforhold til bestyrelsen og formanden.	Vi følger anbefalingen Ledelsesinstruksen er udarbejdet og godkendt i 2023. Instruksen genbesøges ved ny bestyrelsesperiode.		
1.4. Det anbefales: at bestyrelsen har overblik over organisationens juridiske og økonomiske forpligtelser samt potentielle risikofaktorer.	Vi følger delvist anbefalingen	Bestyrelsen får på hvert møde opdateres overblik over økonomi. Juridiske forpligtelser drøftes løbende. Der er ikke udarbejdet overblik over potentielle risikofaktorer.	Overblik over potentielle risikofaktorer udarbejdes i denne bestyrelsesperiode (primo 2024)
2. Bestyrelsens sammensætning og kompetencer			

Anbefaling	Organisationen følger	Organisationen forklarer	
		Hvorfor følger organisationen ikke anbefalingen?	Hvordan sikrer organisationen i stedet at formålet bag anbefalingen opfyldes?
2.1. Det anbefales: at organisationen løbende afdækker bestyrelsens kompetencebehov.	Vi følger ikke pt. anbefalingen	Bestyrelsen udpeges ifølge vedtægterne primært af hhv. DH, Parasport Danmark og KL. Der har ikke formelt været drøftet kompetencebehov i bestyrelsen.	Ud over udpegningerne har Bestyrelsen mulighed for personligt at udpege 1-2 medlemmer med særlige kompetencer. Fremadrettet vil bestyrelsen i slutningen af en bestyrelsesperiode gennemføre en afdækning af kompetencebehov i en kommende bestyrelse. Udpegninger kan tage afsæt i denne kompetenceafdækning.
2.2. Det anbefales: at bestyrelsen er bredt sammensat og arbejder på et kvalificeret grundlag samt besidder relevante kompetencer og erfaringer.	Vi følger anbefalingen		

Anbefaling	Organisationen følger	Organisationen forklarer	
		Hvorfor følger organisationen ikke anbefalingen?	Hvordan sikrer organisationen i stedet at formålet bag anbefalingen opfyldes?
2.3. Det anbefales: at der fastsættes en valgperiode til bestyrelsen på maksimalt to eller fire år og derudover opstilles en grænse for, hvor mange år et bestyrelsesmedlem maksimalt må være en del af bestyrelsen.	Vi følger ikke anbefalingen	Der er fastsat en valgperiode på fire år, men der er ikke en grænse for hvor mange år et bestyrelsesmedlem maksimalt må være en del af bestyrelsen.	Selv om valgperioder ikke pt. vurderes som et problem vil længden på valgperioder og evt. begrænsninger blive drøftet i slutningen af indeværende bestyrelsesperiode. Ændringer kan medføre behov for vedtægtsændringer.
3. Evaluering			
3.1. Det anbefales: at bestyrelsens og den daglige ledelses arbejde evalueres en gang årligt.	Vi følger anbefalingen Årlig evaluering af bestyrelsens og den daglige ledelses arbejde gennemføres en gang årligt på sommermødet.		
4. Trivsel og arbejdsmiljø			

Anbefaling	Organisationen følger	Organisationen forklarer	
		Hvorfor følger organisationen ikke anbefalingen?	Hvordan sikrer organisationen i stedet at formålet bag anbefalingen opfyldes?
4.1. Det anbefales: at bestyrelsen sikrer organisatoriske rammer og procedurer, der skaber gode vilkår for den frivillige indsats og et godt arbejdsmiljø for de ansatte.	Vi følger anbefalingen. APV (med fokus på fysisk, psykisk og socialt arbejdsmiljø) gennemføres og fremlægges hvert andet år for bestyrelsen (senest forår 2023). Løbende opdateringer om arbejdsmiljø (herunder ændringer af Personalehåndbog) forelægges for bestyrelsen.		
4.2. Det anbefales: at bestyrelsen sikrer, at der årligt følges op på organisationens arbejdsmiljø.	Vi følger anbefalingen. APV gennemføres og fremlægges hvert andet år for bestyrelsen (næste gang januar 2023). Løbende opdateringer om arbejdsmiljø forelægges for bestyrelsen.		
5. Opfyldelse af organisationens formål			

Anbefaling	Organisationen følger	Organisationen forklarer	
		Hvorfor følger organisationen ikke anbefalingen?	Hvordan sikrer organisationen i stedet at formålet bag anbefalingen opfyldes?
5.1. Det anbefales: at bestyrelsen årligt forholder sig til, hvorledes organisationen har opfyldt sit formål.	Vi følger anbefalingen. Der er løbende opfølgning på bestyrelsesmøder på indsatser og sammenhæng med vision, mission og strategi. Ved den årlige planlægning af det kommende år samt ved fremlæggelse af årsrapporten gøres status på formålsopfyldelse.		
5.2. Det anbefales: at målgruppen så vidt muligt inddrages ved tilrettelæggelsen af organisationens tilbud, indsatser og aktiviteter, samt ligeledes ved evaluering af organisationens indsatser.	Vi følger anbefalingen. Målgruppen er både en del af bestyrelsen og inddrages løbende i videnscentrets arbejde og indsatser.		
6. Transparens			
6.1. Det anbefales: at der er åbenhed om bestyrelsens sammensætning.	Vi følger anbefalingen. Dette kan læses på vores hjemmeside (vedtægter) samt beskrivelse + billede af bestyrelsen.		

Anbefaling	Organisationen følger	Organisationen forklarer	
		Hvorfor følger organisationen ikke anbefalingen?	Hvordan sikrer organisationen i stedet at formålet bag anbefalingen opfyldes?
6.2. Det anbefales: at der er åbenhed om foreningens økonomi, herunder det samlede vederlag, som hvert enkelt medlem af bestyrelsen og en eventuel daglig ledelse modtager, samt at årsregnskabet hvert år offentliggøres.	Vi følger delvist anbefalingen Årsregnskabet offentliggøres på hjemmesiden.	Lønninger for ledelsen ikke er offentligt tilgængelige, da vi ikke vurderer det til at have interesse for omverden. Ingen bestyrelsesmedlemmer er honorerede, så her er ikke noget at offentliggøre.	
6.3. Det anbefales: at der opstilles kriterier for inhabilitet for bestyrelsesmedlemmer.	Vi følger anbefalingen Habilitetsregler er en del af forretningsordenen.		

Anbefaling	Organisationen følger	Organisationen forklarer	
		Hvorfor følger organisationen ikke anbefalingen?	Hvordan sikrer organisationen i stedet at formålet bag anbefalingen opfyldes?
6.4. Det anbefales: at det så vidt muligt undgås, at bestyrelsesmedlemmer påtager sig andre lønnede opgaver i organisationen end de, der er direkte knyttet til bestyrelsesarbejdet. Såfremt det ikke kan undgås, anbefales det, at et flertal i bestyrelsen skal godkende, at et bestyrelsesmedlem påtager sig den pågældende opgave, og at det fremgår af bestyrelsesreferatet.	Vi følger anbefalingen Dette er almindelig god praksis i bestyrelser, som vi følger.		
6.5. Det anbefales: at bestyrelsen forholder sig til, hvordan det sikres, at der ikke er modstridende interesser mellem organisationens formål og eventuelle donorer og investorerers aktiviteter eller virke.	Vi følger anbefalingen Dette er almindelig god praksis i bestyrelser, som vi følger.		